5. Нещадим И. О. Иноязычная подготовка как средство формирования профессиональной компетентности студентов технического вуза: Автореф. дис. к. пед. н. – Ставрополь, 2006. – 23 с.

6. Леушина И. В. Совершенствование иноязычной подготовки будущих специалистов технического профиля в условиях многоуровневой системы высшего профессионального образования. Автореф. дис. к. пед. н. – Нижний Новгород, 2003. – 24 с.

Зоя Діхтяренко,
кандидат педагогічних наук,
ННІ спеціальної фізичної і бойової підготовки та реабілітації
Університету ДФС України,
Світлана Єресова,
студентка ННІ спеціальної фізичної і бойової підготовки
та реабілітації УДФСУ

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА МЕТОДІВ ДОСЛІДЖЕННЯ. ТЕСТИ

У матеріалах викладена авторська розробка тестів із предмету «Основи наукових досліджень» на тему «Загальна характеристика методів дослідження». Тести були скомпоновані у вигляді запитання та декількох відповідей, одна з яких є правильною. Вони розраховані на студентів, учнів НЦ МАН України, що мають закріпити та/або перевірити знання з навчальної теми «Загальна характеристика методів дослідження».

Ключові слова: дослідження, методи, педагогічне спостереження, випробовування, експеримент, оцінювання, хронометрування, тести, обробка результатів, аналіз.

ВСТУП. У філософських словниках «метод» визначається як спосіб досягнення певної мети, сукупність прийомів або операцій практичного або теоретичного освоєння дійсності. Метод є шлях пізнання, що дослідник прокладає до свого предмета, керуючись певною гіпотезою. Метод – це система принципів, вимог, правил, керуючись якими дослідник може досягти поставленої мети. Володіння методом означає для людини знання того, яким чином, у якій послідовності здійснювати ті чи інші дії для вирішення тих чи інших завдань.

Основні методи в науці: діалектичний метод, аналітичний метод, метод гіпотез, феноменологічний метод, феноменологічна модель технологічного процесу, аналіз і синтез, аксіоматичний метод, синтетичний метод, метод суперпозицій, методи планування експерименту, метод аналогій [2; 5].

Метод пізнання, або метод дослідження – це деяка специфічна процедура, що складається з певних дій або операцій, за допомогою яких здобувається й обґрунтовується нове знання в науці, наприклад, З. Діхтяренко подала авторські визначення понять: «хортовий», «хортове виховання» [3].

Методи дослідження класифікуються за різними ознаками: за рівнем пізнання – емпіричні й теоретичні; за функціями, які вони здійснюють у пізнанні – методи систематизації, пояснення й прогнозування; від конкретної області дослідження – фізичні, біологічні, соціальні, технічні й т.п. З ширшого погляду методи дослідження поділяють на загальнонаукові (тобто вони можуть бути методами й емпіричного, і теоретичного дослідження) і спеціальні, що застосовуються в конкретній галузі науки. У будь-якому дослідженні звичайно ж суміщаються і загальнонаукові, і спеціальні методи дослідження.

Загальнонаукові методи дослідження поділяють на три великі групи: методи емпіричного дослідження (спостереження, порівняння, вимір, експеримент, моніторинг); методи теоретичного дослідження (сходження від абстрактного до конкретного, ідеалізація, уявний експеримент, формалізація, аксіоматичний метод або дедуктивно-

аксіоматичний); загальні методи, використовувані як на емпіричному, так і на теоретичному рівні дослідження (абстрагування й конкретизація, аналіз, синтез, індукція, дедукція, абдукція, моделювання, аналогія, історичний і логічний методи, метод графів).

Аналіз, синтез, моделювання й ін. методи раніше вважалися методами тільки теоретичного дослідження. Але в останні роки ці методи обслуговують й емпіричні, і теоретичні дослідження, але з різним ступенем глибини [2; 5].

Мета дослідження – розробивши, подати тести для закріплення та/або перевірки знань у студентів, учнів НЦ МАН України з навчальної теми «Загальна характеристика методів дослідження».

ТЕСТИ

1. У практиці проведення досліджень, спрямованих на вирішення завдань теорії і методики фізичного виховання, найбільшого поширення набули такі методи:

а) аналіз науково-методичної літератури, документальних і архівних матеріалів,

б) педагогічне спостереження,

в) бесіда, інтерв'ю та анкетування,

г) контрольні випробування,

д) всі перераховані варіанти правильні.

2. Педагогічне спостереження це:

а) цілеспрямоване сприйняття будь-якого педагогічного явища, за допомогою якого дослідник озброюється конкретним фактичним матеріалом або даними в області фізичного виховання і спорту,

б) метод збору фактичних даних, шляхом вивчення: планів і щоденників тренувань, протоколів змагань, керівних матеріалів і зведених звітів спортивних організацій, навчальних планів і програм,

в) оцінка отриманого емпіричного та теоретичного матеріалу за якісними і кількісними показниками.

3. Інтерв'ю – це:

а) метод отримання інформації шляхом усних відповідей респондентів,

б) отримання інформації від респондентів шляхом письмової відповіді на систему стандартизованих питань,

в) спостереження, про який учасники процесу не знають.

4. Контрольні випробування – це:

а) оцінка отриманого емпіричного і теоретичного матеріалу за якісними (тобто не мають певних одиниць виміру) і кількісними показниками в процесі контрольних випробувань,

б) отримання інформації від респондентів шляхом письмової відповіді на систему стандартизованих питань,

в) протоколом спостережень.

5. Педагогічний експеримент буває:

а) порівняльний,

б) незалежний,

в) комплементарний,

г) перші два варіанти вірні.

6. Порівняльний експеримент буває:

а) прямим,

б) перехресним,

в) багатофакторним,

г) всі перераховані варіанти правильні.

7. Обробка результатів може проводитися:

а) в якісному та кількісному аспекті,

б) у складному та простому аспекті,

в) у внутрішньому та зовнішньому аспекті.

8. Експеримент може бути:

а) природним,

б) модельним,

в) лабораторним,

г) всі перераховані варіанти правильні.

9. Мета педагогічного спостереження:

а) вивчення різноманітних питань навчально-тренувального процесу,

б) вивчення різноманітних понять і функцій,

в) дослідження складних взаємодій на проміжних рівнях.

10. Експертне оцінювання застосовується в педагогічних дослідженнях для оцінки явищ:

а) які не мають кількісного вираження,

б) які мають кількісне вираження,

в) які мають значення для людства.

11. Аналіз документальних і архівних матеріалів – це:

а) метод збору фактичних даних, шляхом вивчення: планів і щоденників тренувань, протоколів змагань, керівних матеріалів і зведених звітів спортивних організацій, навчальних планів і програм, журналів обліку успішності і відвідуваності, особистих справ і медичних карток, статистичних матеріалів,

б) процес напрацювання навичок у сфері архівування,

в) спосіб перерозподілу навантаження з протоколів на навчальні плани.

12. Хронометрування – це:

а) вимір течії часу в стандартних інтервалах і, в кінцевому рахунку, по відношенню до встановленої точці відліку,

б) хронометрування квадратних метрів,

в) складне взаємовідношення усередині сформованих груп.

13. Безпосереднє спостереження – це:

а) спостереження, коли дослідник сам виступає спостерігачем педагогічного явища,

б) спостереження, коли дослідник зосереджений на складних системах,

в) спостереження за небесними світилами.

14. Опосередковане спостереження – це:

а) спостереження до яких залучають інші особи,

б) спостереження до яких залучаються треті особи,

в) обидва варіанти правильні.

15. Відкрите спостереження – це:

а) спостереження, коли об'єкт знає, що за ним спостерігають,

б) спостереження, коли об'єкт не знає, що за ним спостерігають,

в) спостереження, коли об'єкт нічого не знає.

16. Приховане спостереження – це:

а) спостереження, про який учасники процесу не знають,

б) спостереження, про який учасники процесу знають, але не признаються,

в) спостереження через скло, що не пропускає ультрафіолет.

17. Спостереження вважається безперервним...

а) якщо воно відображає явище в закінченому вигляді, тобто. якщо проглядаються його початок, розвиток і завершення,

б) якщо воно відображає явище в незакінченому вигляді,

в) якщо воно проводиться безперервно протягом дня.

18. Обробка результатів методами математичної статистики може здійснюватись методами визначення достовірності відмінностей по:

а) Т-критерієм Стьюдента,

б) Т-критерієм Уайта,

в) критерієм $\chi 2$,

г) будь-який вищеперерахований варіант правильний.

19. Виберіть неправильну різновидність тестів:

а) тести функціонального дослідження (реєстрація ЧСС, МПК й ін.),

б) тести для дослідження фізичної працездатності (Гарвардський степ-тест та інші види тестів),

в) тести для дослідження фізичних якостей (підтягування, стрибок в довжину з місця та ін.),

г) тести для дослідження ліні (кількість і якість часу проведеного в обіймах Морфея).

20. Дискретне спостереження – це:

а) спостереження, предметом якого є процес, межі початку і завершення якого значно віддалені в часі,

б) спостереження, предметом якого є процес, межі початку і завершення якого значно віддалені в просторі,

в) спостереження, предметом якого є процес, межі початку і завершення якого значно віддалені в просторово-часовому континуумі.

Висновки.

1. Розроблені та подані тести сприяють закріплення та/або перевірки знань у студентів, учнів НЦ МАН України з навчальної теми «Загальна характеристика методів дослідження».

2. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» студенти повинні вміти написати тези (по можливості наукову статтю) та оформити наукову роботу згідно вимог збірника наукових праць (наприклад, за вимогами Матеріалів Першої Всеукраїнської науково-практичної конференції «Хортинг – національний вид спорту України: досвід і перспективи» / [ред. колегія: Пашко П. В. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2018) і за зразками [1; 3; 4; 6; 7; 8].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бойко В. Розвиток силових якостей у студентів-хортингістів / В. Бойко, І. Малинський, Е. Єрьоменко, З. Діхтяренко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол. Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 7. – С. 104–112.

2. Вікіпедія Ме́тод [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4.

3. Діхтяренко З. Дослідження основних понять хортингу: «виховання», «хорт», «хортинг», «хортовий», «хортове виховання» у психолого-педагогічній та філософській літературі / З. Діхтяренко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць. Вип. 1 / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://lib.iitta.gov.ua/8728/.

4. Єрьоменко Е. Вплив здоров'я на нетрадиційні біомеханічні показники серця спортсменів за результатами даних ехокардіографії / Едуард Єрьоменко, Віктор Чибісов, Юрій Рейдерман, Дарина Загороднюк, Зоя Діхтяренко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2016. – Вип. 5. – С. 102–111.

5. Кримський С. Філософський енциклопедичний словник / В. І. Шинкарук (голова редколегії) та ін. ; Л. В. Озадовська, Н. П. Поліщук (наукові редактори) ; І. О. Покаржевська (художнє оформлення). – Київ : Абрис, 2002. – С. 373. – 742 с.

6. Матеріали Першої міжнародної науково-практичної конференції до Дня заснування хортингу «Хортинг – національний бренд України у світі: олімпійська перспектива» / [ред. кол.: Пашко П. В. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2018. – 202 с.

7. Оржеховська В. М. Концепція національної філософії виховання дітей та молоді в Україні на засадах хортингу (проект) / В. М. Оржеховська, Т. Є. Федорченко, Е. А. Єрьоменко, З. М. Діхтяренко, О. В. Мельник // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол. Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2016. – Вип. 5. – С. 17–34.

8. Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол. Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2014-2018. – Вип. 1-9.

Зоя Діхтяренко,
кандидат педагогічних наук,
ННІ спеціальної фізичної і бойової підготовки та реабілітації
Університету ДФС України,
Роман Рудольф,
студент ННІ спеціальної фізичної і бойової підготовки
та реабілітації УДФСУ

МЕТОДИ ВИМІРЮВАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ В ДОСЛІДЖЕННЯХ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ. ТЕСТИ

У матеріалах викладені тести з предмету „Основи наукових досліджень“ на тему „Методи вимірювання та оцінювання в дослідженнях з фізичного виховання“. Тести були скомпоновані у вигляді запитання та декількох відповідей, одна з яких є правильною.

Ключові слова: рухова активність, фізичне виховання, викладач, тренер, педагог, види контролю, частота серцевих скорочень, фізичне навантаження, дослідження, методи, методи вимірювання та оцінювання, тести, обробка результатів, фактори, розвиток, антропометрія, постава, фізіологічні вигини хребта, грудна клітина, індекс, паспортний вік, фізичний розвиток, життьова ємність легень.

У дослідженнях різних авторів (Дж. Вілмор, С. Козіброцький, Д. Костілл, С. Марченко, Р. Мушкета, І. Хотченко) звертається увага на різні аспекти щодо методів вимірювання та оцінювання в дослідженнях з фізичного виховання [3; 7; 9; 11; 12]. У свою чергу, в дисертаційних дослідженнях [2; 4; 5; 8; 11] під час опису експериментальних методик наведено різні варіанти вимірювань і оцінювань з фізичного виховання і спорту, що вкрай необхідні молодим науковцям.

Мета дослідження – розробивши, подати тести для закріплення та/або перевірки знань з навчальної теми „Методи вимірювання та оцінювання в дослідженнях з фізичного виховання“.

Тести

Питання № 1. Рухова активність це?

а) невід'ємна частина способу життя та поведінки дітей,

б) кількість вільного часу, мотивація до занять,

в) все вище перераховане.

Питання № 2. Основна мета контролю у фізичному вихованні полягає у?

а) у виявленні адекватності педагогічно спрямованих впливів, та їх ефектів запланованим результатам,

б) у виявленні хронічних захворювань внутрішніх органів,

в) все вище перераховане.

Питання № 3. Контроль з боку викладача, тренера, педагога, що здійснюється згідно його професійними функціями, кваліфікацій називається:

а) естетичним,

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ВИХОВАННЯ НАПН УКРАЇНИ
КАФЕДРА ХОРТИНГУ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ І БОЙОВОЇ ПІДГОТОВКИ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ
ОЛІМПІЙСЬКА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
ВСЕСВІТНЯ ФЕДЕРАЦІЯ ХОРТИНГУ
ТОВАРИСТВО СПРИЯННЯ ОБОРОНІ УКРАЇНИ
ОБ'ЄДНАННЯ ПЕДАГОГІВ І НАУКОВЦІВ УКРАЇНИ
АСОЦІАЦІЯ СТУДЕНТСЬКОГО ХОРТИНГУ УКРАЇНИ
ФЕДЕРАЦІЯ ВІЙСЬКОВО-СПОРТИВНОГО ХОРТИНГУ УКРАЇНИ
ІРПІНСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ ХОРТИНГУ

МАТЕРІАЛИ ПЕРШОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ «ХОРТИНГ – НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИД СПОРТУ УКРАЇНИ: ДОСВІД І ПЕРСПЕКТИВИ»

(28-29 листопада 2018)

Київ
Видавець Паливода А. В.
2019

УДК 796.03 (477) (06)
ББК 75.4 (4 Укр)
М 34

Рекомендовано до друку Вченою радою Університету державної фіскальної служби України
(протокол № 2 від 28 лютого 2019 р.)

Редакційна колегія:

Пашко П. В. – ректор Університету державної фіскальної служби України, доктор економічних наук, професор *(головний редактор)*

Бех І. Д. – директор Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України, доктор психологічних наук, професор

Шевчук О. А. – перший проректор із навчально-методичної та виховної роботи Університету державної фіскальної служби України, доктор економічних наук, професор *(заступник головного редактора)*

Малинський І. Й. – директор ННІСФБПР УДФСУ, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, професор, Голова відділення Національного Олімпійського комітету України в Київській області

Федорченко Т. Є. – доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник ІПВ НАПН України

Єрьоменко Е. А. – президент Міжнародної федерації хортингу, кандидат педагогічних наук, заступник директора ННІСФБПР УДФСУ

Діхтяренко З. М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри хортингу та реабілітації ННІСФБПР УДФСУ

Рецензенти:

Бойко В. Ф. – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри хортингу та реабілітації ННІСФБПР УДФСУ

Болтівець С. І. – доктор психологічних наук, професор, завідувач Відділу розвитку молодіжної політики державного інституту сімейної та молодіжної політики України

Мандрагеля В. А. – доктор філософських наук, професор, директор ННІ гуманітарних наук УДФСУ

Остапенко О. І. – кандидат педагогічних наук, завідувач лабораторії фізичного розвитку та здорового способу життя ІПВ НАПН України

М 34 Матеріали Першої Всеукраїнської науково-практичної конференції «Хортинг – національний вид спорту України: досвід і перспективи» / [ред. кол.: Пашко П. В. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2019. – 128 с.

Автори спрямували свій науковий пошук на сучасний стан розвитку хортингу – національного виду спорту України; майстерність педагога в професійному розвитку дорослих, студентської та учнівської молоді; інноваційні методи і технології в системі освіти; національно-патріотичне виховання; медико-біологічні основи фізичного виховання: рекреація, фізична реабілітація та здоров'я людини.

За достовірність фактів, цитат, імен, назв та інших відомостей несуть відповідальність автори.

УДК 796.03 (477) (06)
ББК 75.4 (4 Укр)
© МОН України
© ММС України
© УДФСУ
© ІПВ НАПН України
© НОК України в Київській області
© ТСО України
© ГО «ОПН України»
© ФВСХ України

ЗМІСТ **3**

ХОРТИНГ – НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИД СПОРТУ УКРАЇНИ **5**

Едуард Єрьоменко
Формування цінностей здорового життя дітей, учнівської та студентської молоді у процесі занять хортингом **5**

Іван Ільницький
Система індивідуального захисту зубощелепного аппарату в спортсменів, які займаються хортингом (капи) **13**

Сергій Карасевич, Ігор Шевчук, Наталія Волинець, Євген Биченко
Успіхи Київського спортивного клубу хортингу «Пантера» в 2018 році **16**

Андрій Литвиненко
Ефективність застосування методики спортивної підготовки хортингу на заняттях зі студентами першого курсу технічного вишу **19**

Валентина Оржеховська, Тетяна Федорченко, Едуард Єрьоменко, Зоя Діхтяренко
Концептуальні підходи реформування в Україні готовності до захисту Вітчизни учнівської і студентської молоді та підлітків уразливих категорій на засадах хортингу (проект) (скорочений варіант) **21**

Лариса Пустолякова
Модуль „хортинг“ у програмі навчальної дисципліни „Фізичне виховання“ для студентів вищих медичних закладів **34**

Борис Шаповалов, Анатолій Козленко
Система самозахисту та виживання (ССВ) як складова частина поліцейського хортингу в процесі формування готовності до дій в екстремальних ситуаціях **40**

МАЙСТЕРНІСТЬ ПЕДАГОГА В ПРОФЕСІЙНОМУ РОЗВИТКУ ДОРОСЛИХ, СТУДЕНТСЬКОЇ ТА УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ **42**

Валерій Бойко, Володимир Бородавко
Методика узагальнення передового педагогічного досвіду. Тести **42**

Валерій Бойко, Сурен Саргсян, Любов Носачова
Види науково-дослідної роботи. Тести **46**

Людмила Волкова
Специфіка навчання іноземній мові майбутніх фахівців галузі фізичного виховання і спорту **49**

Зоя Діхтяренко, Світлана Єресова
Загальна характеристика методів дослідження. Тести **54**

Зоя Діхтяренко, Роман Рудольф
Методи вимірювання та оцінювання в дослідженнях з фізичного виховання. Тести **58**

Едуард Єрьоменко, Денис Самоха
Майстерність педагога в професійному розвитку студентів-хортингістів щодо використання комп’ютерних технологій у наукових дослідженнях **61**

Руслан Калениченко, Світлана Шеховцева, Іванна Ващук
Майстерність педагога в професійному розвитку студентської та учнівської молоді **65**

Любов Корінчак
Основні підходи до проведення тренувальних занять з учнівською та студентською молоддю **68**

Ігор Малинський, Максим Дорошенко
Методологія і методи наукових досліджень. Тести **71**

Ігор Малинський, Мирослава Караман
Методика тестування як метод дослідження **75**

Анатолій Савченко
Навчання іноземної мови студентів-першокурсників фізичного виховання і спорту **78**